

Šablona III / 2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

NAŠE VESNICE

Z HISTORIE MLÝNA

VY_32_INOVACE_PRV3_16_03

Anotace: materiál obsahuje 1 list anotace, 1 list prezentace, 1 list úkoly a otázky, 1 list řešení, 1 list řešení otázek, 14 listů fotografií

Šablona : III / 2

Název : Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Téma : Naše vesnice / z historie – starý mlýn /

Autor : Mgr. Radoslava Fabiánková

Očekávaný výstup : žák pozná zajímavá místa v obci, život a práci našich předků, posuzuje změny a vývoj společnosti, seznámí se se zdroji informací o vesnici, ve které žije

Klíčová slova : mlýn, mlýnské kolo, mlýnský kámen, mlýnský náhon, říčka Šatava

Druh učebního materiálu : prezentace, příprava na vycházku – úkoly

Cílová skupina : žák 1. stupně ZŠ, 3. ročník

Typická věková skupina : 8 – 11 let

Použité zdroje a materiál : Václav Kubiček – Kronika Hrušovan 1252 – 1925, Brno

Vlastimila Adamová – Průvodce po všelikém dění v obci, Hrušovany u Brna, 2002

fotografie Mgr. Radoslava Fabiánková / září 2011

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Radoslava Fabiánková

Mlýn v Hrušovanech u Brna

Mlynářské řemeslo je jedním z nejstarších a nejdůležitějších řemesel. Mlynář byl v obci vždy velmi vážený.

Na Moravě , bohaté na zemědělské plodiny, bývalo koncem středověku podél potoků a řek mnoho mlýnů.

V Hrušovanech byl mlýn vystavěn v polovině 15. století / před rokem 1456 / Dodnes patří k nejstarším domům v obci. V 17. století patřil mlýn vrchnosti a hrušovanští občané směli mlít obilí pouze v tomto mlýně.

Budova mlýna je postavena z kamene, obytná část je z cihel. Přívodním náhonem z říčky Šatavy protékalo tolik vody, že se mohlo mlít až 270 dní v roce. Mlýn měl dvě kola. Jedno pohánělo zařízení na mletí šrotu a druhé mlelo obilí. Mlelo se žito, pšenice a proso. Později se jen šrotovalo / 70. léta 20. století /

Mlýnská kola se točila, mouka se umlela, na vozech se odvezla. U mlýna se však „semlely“ i jiné události. Na mlýnské zahradě za mlýnem byl v létě roku 1642 rozložen vojenský tábor. Byli to císařští dělostřelci. To právě probíhala na Moravě nejhorší doba války, která trvala 30 let. Hlavním stanem císařské armády se stala opevněná tvrz v Židlochovicích.

Náš staříčkový mlýn by mohl vyprávět !

Vycházka ke mlýnu - řešení úkolů

Úkoly :

1. a/ Starý mlýn je na severním okraji obce, jdete ulicí Jana Koziny směrem na Vojkovice, přístup k budově s mlýnským kolem je zezadu kolem plotů zahrádek.
b/ zbytky náhonu jsou dosud patrné v terénu, kolem něho jsou vrby a další vzrostlé stromy, přes náhon jsou postaveny dva klenuté můstky, jeden z nich je zasypaný zeminou, stejně jako části náhonu.
c/ vjezd do mlýna je v ulici Jana Koziny, za zídkou a vraty je mlýnský dvůr s mlýnicí, dům mlynáře / současné úpravy /, hospodářské stavení / stáj pro koně / a vrata směrem do mlýnské zahrady.
2. Poslední mlynář byl v 70. letech 20. století pan Karel Šafr.

Vycházka ke mlýnu - řešení otázek

1. mlynářské řemeslo
2. budova mlýna, postaven před rokem 1456 / více jak 550 let /
3. podél potoků a řek
4. prokopaný kanál, který naháněl vodu z říčky Šatavy k mlýnskému kolu a zase zpět do Šatavy / náhon – nahání /
5. dvě
6. pšenice, ječmen, proso
7. ve mlýně se mouka mlela ještě po 2. světové válce, v 50. letech. Později se pouze obilí šrotovalo a to ještě v 70 letech minulého století.
8. pan Karel Šafr

